

**Univerzitet u Sarajevu
Fakultet islamskih nauka**

VODIČ ZA STUDENTE

I i II ciklusa studija

Verzija 2024.1

Sarajevo

oktobar 2024. godine / rebiu-l-evvel 1446. h. g.

SADRŽAJ

Riječ reisul-uleme

Riječ dekana

Nastavni proces na Fakultetu islamskih nauka

Studijski program Islamske teologije

Studijski program Islamske vjeronauke i religijske pedagogije

Studijski program za imame, hatibe i muallime

Master u islamskim studijama

Važni dokumenti

Obavezni seminarski radovi po katedrama

Informatička podrška nastavnom procesu

Međunarodna saradnja

Katedre sa nastavnim osobljem

Administracija

Kontakt

RIJEČ REISUL-ULEME ISLAMSKE ZAJEDNICE U BOSNI I HERCEGOVINI

Poštovani studenti i studentice!

Čestitam vam na izboru fakulteta i izboru svog životnog opredjelje-nja. Došli ste u zdrav duhovni ambijent, među produhovljene, čestite i učene ljude koji će vam otvoriti vidike i uputiti stazama koje vode do samih vrhunaca. Naime, kada Uzvišeni Allah hoće nekome da ukaže Svoju blagodarnost On ga uvede u društvo učenih i pobožnih ljudi. Vi ste upravo ušli u takvo društvo i iskoristite svoj boravak u njemu, upijte njegov duh. U tom slučaju bit ćete ugledni i među ljudima i među me-lekima, i uspješni na oba svijeta.

Islamska zajednica je ponosna na vas, jer vi ste oni koji će nastaviti vr-šiti njenu misiju u budućnosti, a to je misija upućivanja ljudi na dobro i korisno i odvraćanja od lošeg i štetnog. To je bila i misija svih Božijih poslanika, ali i svih velikih duhova u ljudskoj povijesti. Ujedno, to je i najčasnija misija i nju će nositi samo odabrani. Budite vi ti odabrani!

Islamska zajednica će vam pružiti sve što bude u mogućnosti. Učinit će sve da budete sretni i zadovoljni. A sve što tražimo od vas jest da se potrudite steći lijepo i dobro obrazovanje, da izrastete u dobre ljude, da učestvujete u izgradnji života na Zemlji i da širite dobro.

U to ime želim vam srdačnu dobrodošlicu. Molim Allaha da vam otvori puteve prema dobru, da vam pomogne u vašim nastojanjima i da upravo vi sutra budete ponos našeg naroda i naše zemlje.

Selamim vas i želim vam svako dobro.

Reisul-ulema

Husein-ef. Kavazović

RIJEČ DEKANA

Cijenjeni studenti i studentice,

drago mi je da ste pored brojnih mogućnosti i izbora za nastavak vašeg školovanja izabrali Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu. Dobro došli u veliku porodicu studenata i alumnista Fakulteta islamskih nauka koja broji preko 1500 svršenika dodiplomskog, master i doktorskog studija.

Od osnivanja Fakulteta islamskih nauka (ranije Islamskog teološkog fakulteta) do danas nastavnici i saradnici Fakulteta bili su ugledni profesori i društveni radnici koji su svojim radom u Islamskoj i akademskoj zajednici ostavili velikog traga. Danas na Fakultetu radi 24 nastavnika i osam asistenata koji su svoje diplome sticali ponajviše na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu, a potom na univerzitetima diljem svijeta: Beogradu, Zagrebu, Kairu, Medini, Damasku, Rijadu, Abu Dabiju, Kuala Lumpuru, Aligarhu, Rabatu, Emiratima, Oxfordu, Leidenu, Gothenburgu i Rimu. Cijenimo da je upravo ovo bogatstvo diploma s istoka i zapada najbolja potvrda da je razumijevanje islama koji naučavamo na Fakultetu na tragu islamske otvorenosti prema savremenosti, novim idejama i učenjima koja stoji naspram izolacije, zatvorenosti i isključivosti. To nije tumačenje islama koje odustaje od svojih vrijednosti i naučavanja, već je islam koji u savremenoj komunikaciji sa svijetom nudi sebe kao partnera u izgradnji boljeg života i budućnosti za svakog čovjeka i ljudsku civilizaciju općenito.

U vremenu stalnih promjena, prijatni miru i latentne nestabilnosti, globalnom zatopljenju i evidentnim klimatskim promjenama, sve većem jazu između bogatih i siromašnih, glas muslimana mora biti artikuliran, snažan i primjeren vremenu, jer nas se itekako tiče ovaj svijet budući da nas islam uči da je briga za komšiju, ljude oko nas, okoliš i globalni svijet, dio našeg zaduženja i poslanja. Ustvari, mi njegujemo tumačenje islama koje se ovdje kod nas u Bosni i Hercegovini njeguje stoljećima, ali sad zahtijeva jednu globalnu viziju, primjerenu savremenosti i njenim izazovima.

S ponosom ističemo da je Fakultet islamskih nauka nasljednik visokog islamskog obrazovanja kod nas te da nasljeđujemo tradicije obrazovanja od Gazi Husrev-begove medrese, preko Šerijatske sudačke škole, Alije – višeg stepena Gazi Husrev-begove medrese i Više islamske šerijatsko-teološke škole. Sve pobrojane škole nudile su više ili visoko islamsko obrazovanje u tadašnjim obrazovnim sistemima ali s jedinstvenim ciljem, a to je da jačaju vjerski i nacionalni identitet muslimana i rade na očuvanju i afirmiranju intelektualnog i kulturnog naslijeđa. Valja naglasiti da ta potreba da islam razumijevamo u njegovoj globalnoj i promjenljivoj sadašnjosti nikada neće dovesti do toga da izgubimo svoj vjerski i nacionalni identitet. Naši svršenici koji rade kao imami, vjeroučitelji širom svijeta, od Australije do Amerike, potvrđuju da im je školovanje na našem Fakultetu dalo primjereno znanje ali i samopouzdanje da gdje god da rade, na bilo kojem meridijanu planete, da s ponosom nose i afirmiraju svoj vjerski identitet, i pri tome, njeguju vlastitu islamsku otvorenost prema svijetu u činjenju i zagovaranju dobra.

Od 2013. godine Fakultet islamskih nauka je punopravna članica Univerziteta u Sarajevu čija je diploma danas priznata u svijetu. Univerzitet u Sarajevu je prvi univerzitet u Bosni i Hercegovini osnovan 1949. godine i najprestižniji je univerzitet od svih javnih i privatnih univerziteta u državi. Biti član takvog univerziteta predstavlja vrijednost samu po sebi, jer je time data potvrda da radimo shodno utvrđenim i visokim standardima koji se prepoznaju na svjetskoj sceni. Nekoliko podataka: po pitanju rangiranja na svjetskoj rang-listi univerziteta prema podacima iz jula ove godine na izdanju Webometricsovog rangiranja Univerzitet u Sarajevu se nalazi na 1439. mjestu ili među 5% najboljih škola na listi sa više od 32.000 univerziteta koji su vrednovani po tri kriterija: utjecaj, otvorenost i izvrsnost. Univerzitet u Sarajevu je rangiran na 550. mjestu od ukupno 5987 univerziteta u Evropi, a prema rangiranju za region centralnoistočne Evrope Univerzitet u Sarajevu nalazi se na 77. mjestu od 2692 univerziteta ili među 3% najboljih univerziteta.

Prikazana rangiranja, dragi studenti, za vas znače da imate priliku da svoja znanja stičete na renomiranom Univerzitetu, a na Fakultetu islamskih nauka imate priliku da se kvalitetno pripremite za rad u Islamskoj zajednici ili već gdje budete radili uz snažnu svijest o vlastitom vjerskom identitetu i odgovornosti koju nosimo.

Nadam se da ćete iskoristiti priliku koja vam se pruža.

Dekan

Prof. dr. Mustafa Hasani

NASTAVNI PROCES NA FAKULTETU ISLAMSKIH NAUKA

Na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu nastava je organizirana na tri ciklusa studija u skladu s bolonjskim procesom.

Prvi ciklus studija ima tri programa:

1. Islamska teologija;
2. Islamska vjeronauka i religijska pedagogija;
3. Studijski program za imame, hatibe i muallime.

Na drugom ciklusu studija postoje četiri studijska programa:

1. Master u islamskim studijama;
2. Međureligijski studiji i izgradnja mira;
3. Master u islamskim studijama (na engleskom jeziku);
4. Master imameta.

Treći ciklus studija vodi do stepena doktora islamskih nauka.

Prvi ciklus studija vodi do završenog diplomskog studija i stjecanja akademskog zvanja na Studijskom programu za islamsku teologiju bakalaureat, odnosno bečeler islamske teologije, na Studijskom programu za islamsku vjeronauku i religijsku pedagogiju bakalaureat, odnosno bečeler islamske vjeronauke i religijske pedagogije i na Studijskom programu za imame, hatibe i muallime bakalaureat/bečeler imameta, hatabeta i ta'lima.

Prvi ciklus studija na Studijskom programu islamske teologije i Studijskom programu islamske vjeronauke i religijske pedagogije traje četiri godine i vrednuje se sa 240 studijskih bodova ECTS (European Credit Transfer System) a Studijski program za imame, hatibe i muallime traje tri godine i vrednuje se sa 180 studijskih bodova ECTS.

Diplomski studij na Fakultetu organizira se i ostvaruje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Statutom Univerziteta u Sarajevu, Pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prijenosa kredita (ECTS) i Pravilima Fakulteta.

Studentu se garantira mobilnost i priznavanje bodova ostvarenih na drugom univerzitetu u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta ili drugim općim aktom Univerziteta, odnosno Fakulteta.

Student ima pravo da u toku studija provede jedan ili dva semestra na drugom univerzitetu u zemlji ili inozemstvu posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, a na bazi bilateralnih ugovora između univerziteta, sporazuma, projekata ili drugih oblika međunarodne saradnje.

Prava i obaveze studenata reguliraju se detaljno Zakonom, Statutom Univerziteta i Pravilima Fakulteta.

Fakultet organizira i izvodi prvi ciklus studija iz sljedećih naučnih i stručnih oblasti:

- a) Tumačenje Kur'ana (Tefsir),
- b) Učenje Kur'ana (Kiraet),
- c) Poslanička tradicija (Hadis),
- d) Islamska dogmatika (Akaid),
- e) Sufizam (Tesavvuf),
- f) Uporedne religije,
- g) Islamska filozofija,
- h) Šerijatsko pravo (Fikh),
- i) Islamska civilizacija,
- j) Religijska pedagogija (Terbija),
- k) Religijska psihologija,
- l) Kur'anski i hadiski arapski jezik / Filologija Kur'ana,
- m) Stručno obrazovanje imama, hatiba i muallima.

STUDIJSKI PROGRAM ISLAMSKE TEOLOGIJE

Ovaj studij omogućava studentima stručno obrazovanje u islamskim naukama te uvođenje u naučno istraživanje u toj oblasti. Studij je koncipiran na taj način da studentu, pored stručne formacije u islamskim naukama, daje uvid u najvažnije humanističke discipline. Ovaj studij osposobljava studente za vršenje vjersko-prosvjetnih službi u Islamskoj zajednici te različitih kulturnih, obrazovnih i društvenih djelatnosti koje podrazumijeva humanističko obrazovanje. Nakon završenog I ciklusa studenti stižu naziv: Baccalaureus/Baccalaurea islamske teologije.

Na kraju studijskog programa islamske teologije student će moći:

1. adekvatno razumijevati i koristiti temeljnu terminologiju iz islamskih nauka;
2. razumijevati i interpretirati tedžvidska pravila, pravilno učiti Kur'an i druge njemu samostalno i odgovorno poučavati;
3. jasno artikulirati različita razumijevanja osnovnih izvora islama, akaidskih učenja i šerijatskog prava, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije, te religijskih i kulturoloških fenomena;
4. interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske filozofije i etike, tesavvufa, šiizma, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije, te ih dijaloški, kritički i pluriperspektivistički povezivati;
5. predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama, uočavati veze među civilizacijama, razumijevati uzroke uspona i pada muslimanskih država;
6. izložiti povijesni razvoj i utjecaj najpoznatijih škola akaida, tefsira, hadisa i fikha, te derviških redova i kultura koje su se razvijale na prostoru Bosne i Hercegovine;
7. interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama;
8. primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku i nastavu vjerskih predmeta;
9. izvršavati imamske i hatipske poslove;
10. jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove;
11. analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života;
12. razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije;
13. samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u savremenom društvu;
14. pokazati sposobnost razumijevanja i komunikacije na dva strana jezika (arapski i engleski jezik) na osnovnom nivou;
15. obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Tabela 1: Predmeti na studijskom programu islamska teologija

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			24		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 1101	1+1+1		4
2.	Terminologija tefsira	INTE 1101	2+0+1		5
3.	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)	INAK 1101	2+0+1		5
4.	Historija šerijatskog prava	INFI 1101	2+0+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 1101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za teologe I	INAR 1101	2+2+1		4
7.	Engleski jezik	INOP 1106	1+1+1		2
	II SEMESTAR		20	5	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 1102	1+1+1		4
2.	Terminologija hadisa	INHA 1101	2+0+1		4
3.	Historija i metodologija tefsira	INTE 1102	2+0+1		4
4.	Uvod u studij religije	INAK 1102	2+0+1		4
5.	Historija filozofije I	INIF 1101	2+0+1		5
6.	Arapski jezik za teologe II	INAR 1102	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa I	INIM 1104	0+0+1	5	5
	III SEMESTAR		24		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 1203	2+0+1		4
2.	Dimenzije sunneta	INHA 1202	2+0+1		4
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I	INFI 1202	2+0+1		5
4.	Pedagogija	INRP 1201	2+1+1		5
5.	Engleski jezik za teologe	INOP 1202	2+1+1		4
6.	Arapski jezik za teologe III	INAR 1203	2+1+1		4
7.	Historija filozofije II	INIF 1202	2+0+1		4
	IV SEMESTAR		21	5	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 1204	2+0+1		4
2.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II	INFI 1203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 1201	2+0+1		4
4.	Rane škole kelama	INAK 1203	2+0+1		4
5.	Uvod u psihologiju	INRP 1202	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za teologe IV	INAR 1204	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa II	INIM 1205	0+0+1	5	5

	V SEMESTAR		23		30
1.	Uvod u sufizam (Tesavvuf)	INAK 1304	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 1304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 1302	2+1+1		5
4.	Metodologija hadisa	INHA 1303	2+0+1		4
5.	Tefsir 30. džuzua	INTE 1303	2+0+1		4
6.	Etika	INIF 1303	2+0+1		4
7.	Regija i društvo	INIF 1304	2+0+1		4
	VI SEMESTAR		21	9	30
1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 1305	2+0+1		4
2.	Historija BiH i institucije IZ u BiH	INIC 1304	2+1+1		5
3.	Islamska misija (Da'va)	INIM 1303	2+0+1	2	4
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 1303	2+1+1		4
5.	Šiizam	INAK 1305	2+0+1		4
6.	Imamet	INIM 1301	2+0+1	2	4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 1306	0+0+1	5	5
	VII SEMESTAR		23	4	30
1.	Savremene škole tefsira	INTE 1404	2+0+1		4
2.	Hatabet i vaz	INIM 1402	2+0+1	2	4
3.	Osnovi učenja judaizma i kršćanstva	INAK 1406	2+1+1		5
4.	Klasična islamska filozofija	INIF 1405	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 1403	2+0+1	2	4
6.	Islamska umjetnost	INIC 1405	2+0+1		4
7.	Izborni predmet	IN__04__	2+0+1		4
	VIII SEMESTAR		21	7	30
1.	Rječnik Kur'ana	INTE 1405	2+0+1		4
2.	Hermeneutika hadisa	INHA 1404	2+0+1		4
3.	Teološka epistemologija	INAK 1407	2+0+1		4
4.	Metodologija šerijatskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>)	INFI 1406	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave II	INRP 1404	2+0+1	2	4
6.	Savremena i moderna islamska filozofija	INIF 1406	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa IV	INIM 1407	0+0+1	5	5

	ZAJEDNIČKI IZBORNI PREDMETI	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		4
2.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		4
3.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
4.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
5.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
6.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
7.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1		5
8.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
9.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
10.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
11.	Kur'anski pravopis	INKI 0406	2+0+1		5
12.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
13.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
14.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		4
15.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
16.	Teorije odgoja: islamska perspektiva	INRP 0424	2+0+1		4
17.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
18.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
19.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
20.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
21.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
24.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		4
25.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
26.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
27.	Učenje judaizma i kršćanstva	INAK 0406	2+1+0		5
28.	Uvod u arabistiku	INAR 0409	2+0+1		5
29.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
30.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

STUDIJSKI PROGRAM ISLAMSKJE VJERONAUKE I RELIGIJSKE PEDAGOGIJE

Program za islamsku vjeronauku i religijsku pedagogiju na Fakultetu islamskih nauka u Sarajevu koncipiran je na način da se studij prve dvije godine čvrsto utemelji na teološkim sadržajima potencirajući predmete koji će biti u funkciji osposobljavanja stručnog profila religijskog odgajatelja i vjeroučitelja. Studijski program u trećoj i četvrtoj godini uvodi specijalističke predmete koji strukturom i sadržajem pokrivaju područje religijskog odgoja i vjerske nastave. Uvode se novi predmeti iz domena kur'anskog i sunnetskog koncepta odgoja, religijske pedagogije, religijske psihologije, metodike religijskog odgoja i vjerske nastave, potom predmeti iz područja opće pedagogije, didaktičko-metodički predmeti u cilju razvijanja pedagoško-psiholoških znanja, kompetencija i umijeća svršenika ovog studijskog programa te osposobljavanja za što lakšu i učinkovitiju transmisiju teoloških sadržaja u budućem odgojno-obrazovnom radu. Nakon završenog I ciklusa studenti stiču naziv: Baccalaureus/Baccalaurea islamske vjeronauke i religijske pedagogije.

Na kraju studijskog programa islamske vjeronauke i religijskog odgoja student će moći:

1. interpretirati različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, studija religije, islamske etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije;
2. kroz pedagoško-psihološka znanja, kompetencije i umijeća vršiti učinkovitu transmisiju teoloških sadržaja u religijskom odgojno-obrazovnom radu;
3. analizirati i interpretirati osnovne koncepte religijskog odgoja i islamske pedagogije i psihologije utemeljene u izvorima islama kroz klasične i savremene interpretacije;
4. razumjeti, argumentirati i predočiti temeljne savremene izazove pedagoško-religijske teorije i prakse;
5. primijeniti opća pedagoško-psihološka znanja i vještine za uočavanje i praćenje različitih društveno-psiholoških i odgojnih fenomena koji se susreću u porodici, školi i društvu;
6. detektirati i rješavati obrazovno-odgojne probleme u radu s djecom, mladima i odraslima kroz sistemski religijski pedagoški rad, holistički pristup i savremene metode;
7. interpretirati i primijeniti saznanja o odgojno-obrazovnom radu u domskim uvjetima života;
8. interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama;
9. primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje u planiranju, organiziranju i izvođenju kreativne savremene vjeronaučne nastave na različitim nivoima;
10. jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne tekstove;
11. analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života;
12. razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije;
13. demonstrirati odgovornost u uvažavanju individualnih sposobnosti i cjelovitog razvoja svakog odgajnika u odgojno-obrazovnom procesu;

14. pokazati sposobnost razumijevanja i komunikacije na dva strana jezika (arapski i engleski jezik) na osnovnom nivou;
 obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Tabela 2: Predmeti na studijskom programu islamska vjeronauka i religijska pedagogija

	I SEMESTAR	Šifra	Sati	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			22		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 2101	1+1+1		5
2.	Terminologija tefsira	INTE 2101	2+0+1		5
3.	Osnovi islamskog vjerovanja (<i>usuluddin</i>)	INAK 2101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 2107	2+1+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 2101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge I	INAR 2101	2+2+1		5
	II SEMESTAR		21		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 2102	1+1+1		5
2.	Terminologija hadisa	INHA 2101	2+0+1		5
3.	Teme Kur'ana	INTE 2108	2+1+1		5
4.	Opća psihologija sa psihologijom ličnosti	INRP 2105	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 2105	2+0+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge II	INAR 2102	2+1+1		5
	III SEMESTAR		24	2	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 2203	2+0+1		4
2.	Kur'anska kazivanja	INTE 2209	2+0+1		5
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat)	INFI 2208	3+0+1		5
4.	Pedagogija	INRP 2201	2+1+1		5
5.	Razvojna psihologija	INRP 2206	2+0+1	2	5
6.	Arapski jezik za pedagoge III	INAR 2203	2+1+1		4
7.	Engleski jezik	INOP2106	1+1+1		2

	IV SEMESTAR		21		30
1.	Kur'anski koncept odgoja	INTE 2210	2+0+1		5
2.	Savremene fikhske teme	INFI 2209	2+1+1		5
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 2201	2+0+1		5
4.	Uvod u studij religije	INAK 2202	2+0+1		5
5.	Engleski jezik za pedagoge	INOP 2202	2+1+1		5
6.	Arapski jezik za pedagoge IV	INAR 2204	2+1+1		5
	V SEMESTAR		22	2	30
1.	Filozofija moralnog odgoja	INIF 2308	2+1+1		5
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 2304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 2302	2+1+1		5
4.	Sunnetski koncept odgoja	INHA 2306	2+0+1		4
5.	Religijska pedagogija	INRP 2307	2+0+1		5
6.	Didaktika	INRP 2308	2+1+1	2	6
	VI SEMESTAR		20	4	30
1.	Tematski hadis	INHA 2307	2+0+1		5
2.	Bosanska kulturna historija	INIC 2306	2+1+1		5
3.	Učenje i podučavanje u predškolskom odgoju	INRP 2309	2+0+1	2	5
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 2303	2+1+1		5
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 2303	2+0+1		5
6.	Porodični odgoj	INRP 2310	2+0+1	2	5
	VII SEMESTAR		20	8	30
1.	Teološka antropologija	INAK 2410	2+0+1		5
2.	Psihologija religioznosti	INRP 2411	2+1+1		5
3.	Socijalna pedagogija	INRP 2412	2+0+1	2	5
4.	Metodika vjerske nastave II	INRP 2404	2+0+1		5
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave I	INRP 2417	1+0+3	6	6
6.	Izborni predmet	IN__ 04__	2+0+1		4
	VIII SEMESTAR		21	10	30
1.	Metodika religijskog odgoja	INRP 2413	2+1+1	3	6
2.	Muslimanski doprinos civilizaciji	INIC 2407	2+1+1		5
3.	Psihologija obrazovanja	INRP 2414	2+0+1	2	5
4.	Religijski odgoj i okultna kultura	INRP 2415	2+0+1		5
5.	Praktikum Metodike vjerske nastave II	INRP 2418	1+0+3	5	5
6.	Inkuzija osoba s posebnim potrebama i religijski odgoj	INRP 2416	2+0+1		4

	Zajednički izborni predmeti	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		4
2.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		4
3.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
4.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
5.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
6.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
7.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1		5
8.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
9.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
10.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
11.	Kur'anski pravopis	INKI 0406	2+0+1		5
12.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
13.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
14.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		4
15.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
16.	Teorije odgoja: islamska perspektiva	INRP 0424	2+0+1		4
17.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
18.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
19.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
20.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5
21.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
24.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		4
25.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
26.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
27.	Učenje judaizma i kršćanstva	INAK 0406	2+1+0		5
28.	Uvod u arabistiku	INAR 0409	2+0+1		5
29.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
30.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

STUDIJSKI PROGRAM ZA IMAME, HATIBE I MUALLIME

Ovaj program počiva na uvjerenju da su imam i njegova lokalna zajednica (džemat) temeljno obilježje organizacije Islamske zajednice u BiH i neupitna jezgra njene ukupne organizacione strukture. Ciljevi studija su: a) Osigurati cjelovito vjersko, intelektualno, moralno, društveno i kulturno obrazovanje i odgoj budućih imama, hatiba i muallima; b) Osposobiti ih za primjenu stečenih znanja u konkretnim životnim okolnostima; i c) Stjecanje znanja i sposobnosti kojim bi se doprinijelo da imami, hatibi, muallimi i muallime budu vođe i uzori u svojim zajednicama ali i izvan njih. Studij zadržava svoju naučno-humanističku narav, ali je više strukovni nego akademski, usmjeren na savladavanje aplikativnih znanja i vještina, senzibilan za praktične vjerske, duhovne, kulturne i društvene potrebe vjernika i Islamske zajednice, te za njihove bosanskohercegovačke te evropske posebnosti. Dakle, studij je zasnovan na binarnom modelu s fokusom na primjenjena znanja i, kao takav, neposredno odgovara na zahtjeve struke, a ne nauke; razvija prije svega funkcionalna znanja, vještine te opšte i profesionalne, prije svega generičke, kompetencije. Na studiju se posebna pažnja posvećuje izučavanju fundamentalnih mjerodavnih tekstova, tradicionalnih i savremenih, iz područja hanefijskog fikha, maturidijskog akaida, tefsira i hadisa. Studij traje šest semestara, a upisuju ga samo svršeni medresa. Svršenik ovog studija stiče stručni naziv: Baccalaureus/Baccalaurea imameta, hatabeta i ta'lima.

Na kraju studijskog programa za obrazovanje imama, hatiba i muallima student će moći:

1. adekvatno razumijevati i koristiti temeljnu terminologiju iz islamskih nauka;
2. razumijevati i interpretirati tedžvidska pravila, pravilno učiti Kur'an i druge njemu samostalno i odgovorno poučavati;
3. stručno izložiti različita razumijevanja osnovnih izvora islama, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije i adekvatno ih prezentirati u džematu-zajednici;
4. izložiti različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, uporednih religija, islamske etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije;
5. predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama;
6. izložiti povijesni razvoj i utjecaj najpoznatijih škola akaida, tefsira, hadisa i fikha, te derviških redova i kultura koje su se razvijale na prostoru Bosne i Hercegovine;
7. interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama;
8. primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku nastavu;
9. izvršavati imamske i hatipske poslove;
10. analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života;
11. razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije;
12. samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u džematu-zajednici;
13. pokazati sposobnost razumijevanja i komunikacije na dva strana jezika (arapski i engleski jezik) na osnovnom nivou.

Tabela 3: Predmeti na studijskom programu za imame, hatibe i muallime

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			20		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 3101	1+1+1		5
2.	Uvod u tefsir	INTE 3106	2+0+1		5
3.	Uvod u osnove islamskog vjerovanja	INAK 3101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 3107	2+0+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 3101	2+1+1		5
6.	Arapski jezik I	INAR 3105	2+2+1		5
	II SEMESTAR		21		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 3102	1+1+1		4
2.	Terminologija hadisa	INHA 3101	2+0+1		4
3.	Tematski tefsir I	INTE 3107	2+0+1		4
4.	Uvod u izučavanje kelama	INAK 3108	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 3105	2+0+1		4
6.	Arapski jezik II	INAR 3106	2+2+1		4
7.	Imamsko-mualimska praksa I	INIM 3104	0+0+1		5
	III SEMESTAR		23	3	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 3203	2+0+1		4
2.	Dimenzije sunneta	INHA 3202	2+0+1		4
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I	INFI 3202	2+0+1		4
4.	Pedagogija	INRP 3201	2+1+1		4
5.	Ahlak	INIF 3207	2+0+1		4
6.	Arapski jezik III	INAR 3207	2+2+1		4
7.	Engleski jezik	INOP3206	1+1+1		2
8.	Imam i društvo (praktikum)	INIM 3208	1+1+1	3	4
	IV SEMESTAR		22	2	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 3204	2+0+2		4
2.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II	INFI 3203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 3201	2+0+1		4
4.	Imamet	INIM 3201	2+0+1	2	4
5.	Uvod u psihologiju	INRP 3202	2+1+1		5
6.	Engleski jezik za imame (ili neki drugi evropski jezik)	INOP 3202	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa II	INIM 3205	0+0+1		5

	V SEMESTAR		23	6	30
1.	Savremene akadiske teme	INAK 3309	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 3304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 3302	2+1+1		5
4.	Hatabet i vaz	INIM 3302	2+0+1	2	4
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 3303	2+0+1	2	4
6.	Menadžment neprofitnih organizacija	INIM 3309	1+1+1	2	4
7.	Izborni predmet	IN_04_	2+0+1		4
	VI SEMESTAR		21	9	30
1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 3305	2+0+1		4
2.	Historija BiH i institucije IZ u BiH	INIC 3304	2+1+1		5
3.	Islamska misija (Da'va)	INIM 3303	2+0+1	2	4
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 3303	2+1+1		4
5.	Judaizam i kršćanstvo	INAK 3306	2+0+1		4
6.	Metodika vjerske nastave II	INRP 3304	2+0+1	2	4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 3306	0+0+1	5	5

	Zajednički izborni predmeti	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		4
2.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		4
3.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
4.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
5.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
6.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5
7.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1		5
8.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1		5
9.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1		5
10.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1		5
11.	Kur'anski pravopis	INKI 0406	2+0+1		5
12.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1		5
13.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1		5
14.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1		4
15.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1		5
17.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1		5
18.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1		5
19.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1		5
20.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1		5

21.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1		5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1		5
23.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1		5
24.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1		4
25.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1		5
26.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1		5
27.	Učenje judaizma i kršćanstva	INAK 0406	2+1+0		5
28.	Uvod u arabistiku	INAR 0409	2+0+1		5
29.	Predmeti sa drugih studijskih programa				
30.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća				

MASTER U ISLAMSKIM STUDIJAMA

Ovim programom Fakultet želi uvesti studente u samostalno i kritičko promišljanje brojnih izazova koje moderna civilizacija postavlja pred religiju i religijske nauke i *vice versa*. Istovremeno, program otvara studente za veliki broj krupnih tema vezanih za živo i konkretno razumijevanje i odgovorno življenje religije (islama) u današnjem svijetu, kao što su pitanja iz oblasti genetičkoga odnosno političkoga inženjeringa, pitanja radne etike i ekonomskoga poslovanja, religije i nacije, religije i politike, religije i države, religije i religijskoga zakona u pluralnim i složenim građanskim društvima, pitanje religioznih manjina, religije i ljudskih prava itd. Program im još nastoji omogućiti da pomoću najnovijih postignuća iz oblasti moderne psihologije i pedagogije svoje spoznaje i istraživačke rezultate lakše i efikasnije prenesu današnjim generacijama mladih ljudi duboko promijenjenog duhovnog i vjerskoga senzibiliteta i da se na taj način uspješnije uključe u procese osavremenjivanja islamskih i uopće odgojno-obrazovnih institucija. Nadalje, program teži osposobiti studente za kompetentni dijalog s osobama različitih ideoloških, religijskih i kulturnih tradicija i, napokon, uvesti ih u najnovija znanstvena istraživanja i relevantnu literaturu u području savremenih islamskih studija te pripremiti ih za samostalni naučno-istraživački rad.

Po okončanju programa svršenci dobijaju naziv magistar islamskih studija s naznakom uže oblasti/grane u kojoj je napisana i odbranjena magistarska radnja.

Zvanje magistar islamskih studija svršenci mogu steći u slijedećim naučnim oblastima:

1. magistar islamskih studija (grana: Tefsir - tumačenje Kur'ana)
2. magistar islamskih studija (grana: Hadis - Poslanička tradicija)
3. magistar islamskih studija (grana: Akaid (islamska dogmatika), tesavvuf i uporedne religije)
4. magistar islamskih studija (grana: Fikh - šerijatsko pravo)
5. magistar islamskih studija (grana: Islamska civilizacija)
6. magistar islamskih studija (grana: Islamska vjeronauka i religijska pedagogija)
7. magistar islamskih studija (grana: Islamska filozofija)
8. magistar islamskih studija (grana: Filologija Kur'ana).

Na kraju mastera u islamskim studijama student će moći:

1. razumijevati izazove koje savremena civilizacija postavlja pred religiju i religijske znanosti;
2. identificirati i kritički propitivati glavne teme koje se odnose na odgovorno razumijevanje i življenje islama u današnjem svijetu;
3. svoje spoznaje i istraživačke rezultate prenijeti savremenom čovjeku, posebno mladima i uključiti se u procese osavremenjivanja islamskih i uopće odgojno-obrazovnih institucija;
4. primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu nastavu na različitim nivoima;
5. jezički, sadržajno i metodološki korektno pisati stručne i istraživačke radove;
6. samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u savremenom društvu;
7. kritički analizirati vlastitu religioznost, artikulirati religijska i teološka životna pitanja te oblikovati otvorene religijske vizije;
8. oblikovati pedagoške i socijalne grupe kao zajednice produbljenih i raznovrsnih međusobnih odnosa te grupnu dinamiku na temelju heterogene socijalizacije;

9. razviti kvalitetnu komunikaciju s osobama različitih ideoloških, religijskih i kulturnih tradicija, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije;
10. pokazati sposobnost razumijevanja i komunikacije na dva strana jezika (arapski i engleski jezik) na naprednom nivou;
11. obavljati različite kulturne, obrazovne i društvene djelatnosti koje podrazumijevaju humanističko obrazovanje.

Tabela 4: Predmeti na studijskom programu Master u islamskim studijama

	I SEMESTAR	ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			20		30
1.	Savremene tefsirske teme	INTE 0514	2+0+1		5
2.	Savremene hadiske studije	INHA 0513	2+0+1		5
3.	Islam i savremeni svijet	INAK 0514	2+0+1		5
4.	Savremene fikhske studije	INFI 0511	2+0+1		5
5.	Islam u Evropi	INIC 0512	2+0+1		5
6.	Metodi istraživanja	INOP 0503	2+1+2		5
	II SEMESTAR				ECTS
					30
1.	Izborni predmet iz uže oblasti		2+0+1		5
2.	Izborni predmet (iz grupe ostalih predmeta)		2+0+1		5
3.	Magistarski rad		-		20
	IZBORNI PREDMETI IZ UŽIH OBLASTI				
1.	Analitički i primijenjeni tefsir	INTE 0515	2+0+1		5
2.	Istraživanja u islamskoj civilizaciji	INIC 0513	2+0+1		5
3.	Kreativnost u vjerskoj nastavi	INRP 0525	2+0+1	3	5
4.	Muslimanske rasprave o zlu u svijetu i izvorima morala	INAK 0515	2+0+1		5
5.	Savremene fikhske studije u bh. kontekstu	INFI 0512	2+0+1		5
6.	Tradicijaska komunikologija	INHA 0514	2+0+1		5
7.	Islam i savremeno mišljenje	INIF 0510	2+0+1		5
8.	Lingvistička analiza 30. džuzua Kur'ana Časnog	INAR 05__	1+1+1		5

	OSTALI IZBORNI PREDMETI				
1.	Akademsko pisanje	INOP 0504	2+0+1		5
2.	Akcijsko istraživanje	INRP 0526	2+0+1	1	5
3.	Izrada kurikuluma i udžbenika u vjerskoj nastavi	INRP 0527	2+0+1	1	5
4.	Kvalitativna metodologija	INRP 0528	2+0+1	1	5
5.	Metodologija empirijskih istraživanja	INOP 0505	2+0+1	1	5
6.	Religija i pojedinac u vremenu postmoderne	INRP 0529	2+0+1	1	5
7.	Savremeni problemi religijskog odgoja	INRP 0530	2+0+1	1	5
8.	Šerijat i temeljna ljudska prava	INFI 0513	2+0+1		5
9.	Filozofija religije i pitanja islamskog vjerovanja	INIF 0511	2+0+1		5
10.	Arapski jezik u savremenim arapskim studijama	INAR 05__	1+0+2		5

VAŽNI DOKUMENTI

1. Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (posebno dijelovi V, VI i VIII)
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/07/ZVO-22.pdf>
2. Statut Univerziteta u Sarajevu
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/08/Statut-Univerziteta-u-Sarajevu.pdf>
3. Pravila studiranja za prvi, drugi ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu
<https://unsa.ba/o-univerzitetu/propisi/pravila-studiranja-za-prvi-drugi-ciklus-studija-integrirani-strucni-i>
4. Pravilnik o mobilnosti Univerziteta u Sarajevu
<https://www.unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2024-01/Pravilnik%20o%20mobilnosti%202023.pdf>
5. Etički kodeks Univerziteta u Sarajevu
<https://unsa.ba/sites/default/files/dodatak/2017-10/EK12.pdf>
6. Pravila Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/07/PRAVILA-FIN-.pdf>
7. Nastavni planovi i programi
<https://fin.unsa.ba/prvi-ciklus/>
<https://fin.unsa.ba/drugi-ciklus/>
8. Pravilnik o izradi i odbrani seminarskih radova (eseja) na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2024/09/FIN-Pravilnik-seminarski-radovi-eseji-ZA-WEB.pdf>
9. Odluka o zabrani pušenja
<https://fin.unsa.ba/wp-content/uploads/2024/01/ODLUKA-O-ZABRANI-PUSENJA.pdf>

ZAKLJUČCI VIJEĆA FAKULTETA OD 19.9. 2017. I 19. 12. 2017. GOD.

- 1) Student je 'uspješno okončao' (čl. 64.3), odnosno, 'uredno izvršio obavezu' (čl. 66.2) kada na parcijalnom ispitu, seminarskom radu ili nekoj drugoj važnoj nastavnoj obavezi osvoji 55% bodova predviđenih za tu aktivnost.
- 2) Studenti na prvom ispitnom terminu na kraju semestra ('završni ispit' u januaru i junu) polažu drugi dio gradiva bez obzira jesu li položili prvi parcijalni ispit. Izuzetak mogu biti predmeti čija priroda to ne dozvoljava (npr. jezici). Na svim narednim terminima za popravni ispit student prvo polaže prvi dio gradiva.
- 3) U slučaju da student ne osvoji 55% bodova na seminarskom radu daće mu se prilika da ga popravi najkasnije do kraja semestra, odnosno dvije sedmice prije početka popravnih ispita u septembru.

**OBAVEZNI SEMINARSKI RADOVI PO KATEDRAMA
za generaciju 2024/25. I ciklusa studija**

- 1. KATEDRA ZA KIRAET (UČENJE KUR'ANA): Ne rade se seminarski**
- 2. KATEDRA ZA TEFSIR (TUMAČENJE KUR'ANA)**
Teologija: 1) Historija i metodologija tefsira, 2) Rječnik Kur'ana
Islamska vjeronauka: Kur'anski koncept odgoja
Imami: Tematski tefsir I
- 3. KATEDRA ZA FILOLOGIJU KUR'ANA: Ne rade se seminarski na ovoj katedri**
- 4. KATEDRA ZA HADIS (POSLANIČKU TRADICIJU)**
Teologija: 1) Dimenzije sunneta, 2) Hermeneutika hadisa
Islamska vjeronauka: 1) Životopis Muhammeda, s.a.v.s. (*Sira*), 2) Sunetski koncept odgoja
Imami: Imamet
- 5. KATEDRA ZA AKAIID (ISLAMSKU DOGMATIKU), TESAVVUF I UPOREDNE RELIGIJE**
Teološki odsjek: 1) Rane škole kelama, 2) Osnovi učenja judaizma i kršćanstva
Islamska vjeronauka: 1) Teološka antropologija, 2) Religijski odgoj i okultna kultura
Imami: 1) Savremene akaiidske teme, 2) Judaizam i kršćanstvo
- 6. KATEDRA ZA FIKH (ŠERIJATSKO PRAVO)**
Teologija: 1) Historija šerijatskog prava, 2) Šerijatsko personalno pravo, 3) Metodologija šerijatskog prava (Usuli fikh)
Islamska vjeronauka: Savremene fikhske teme
Imami: Uvod u šerijatsko pravo
- 7. KATEDRA ZA ISLAMSKU FILOZOFIJU**
Teologija: Klasična islamska filozofija
Islamska vjeronauka: Filozofija moralnog odgoja
Imami: Ahlak
- 8. KATEDRA ZA ISLAMSKU CIVILIZACIJU**
Teologija: 1) Historija BiH i institucije IZ u BiH, 2) Historija IKC do 1700., 3) Studije genocida
Islamska vjeronauka: 1) Bosanska kulturna historija, 2) Studije genocida
- 9. KATEDRA ZA RELIGIJSKU PEDAGOGIJU I RELIGIJSKU PSIHOLOGIJU**
Islamska vjeronauka: 1) Psihologija religioznosti, 2) Socijalnoj pedagogija, 3) Psihologija obrazovanja, 4) Religijska pedagogija

Studijski program islamske teologije - NPP 2024/2025.

1. SEMESTAR
Historija šerijatskog prava
2. SEMESTAR
Historija i metodologija tefsira
3. SEMESTAR
Dimenzije Sunneta
4. SEMESTAR
Rane škole kelama
5. SEMESTAR
Šerijatsko personalno pravo
Historija islamske civilizacije do 1700.
6. SEMESTAR
Historija BiH i institucije IZ u BiH
7. SEMESTAR
Osnovi učenja judaizma i kršćanstva (u 2021/22.: Šiizam)
Klasična islamska filozofija
8. SEMESTAR
Rječnik Kur'ana
Hermeneutika hadisa
Metodologija šerijatskog prava (Usuli fikh)

IZBORNI PREDMETI
Studije genocida

Studijski program za imame, hatibe i muallime - NPP 2024/2025.

1. SEMESTAR
Uvod u šerijatsko pravo
2. SEMESTAR
Tematski tefsir I
3. SEMESTAR
Ahlak
4. SEMESTAR
Imamet
5. SEMESTAR
Savremene akademske teme
6. SEMESTAR
Judaizam i kršćanstvo

Studijski program islamske vjeronauke i religijske pedagogije - NPP 2024/25.

	1. SEMESTAR
	2. SEMESTAR
	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)
	3. SEMESTAR
	4. SEMESTAR
	Kur'anski koncept odgoja
	Savremene fikhske teme
	5. SEMESTAR
	Filozofija moralnog odgoja
	Religijska pedagogija
	Sunnetski koncept odgoja
	6. SEMESTAR
	Bosanska kulturna historija
	7. SEMESTAR
	Teološka antropologija
	Psihologija religioznosti
	Socijalnoj pedagogija
	8. SEMESTAR
	Psihologija obrazovanja
	Religijski odgoj i okultna kultura
	IZBORNI PREDMETI
	Studije genocida

INFORMATIČKA PODRŠKA NASTAVNOM PROCESU

Za informatičku podršku nastavi i administraciji Fakultet koristi dvije platforme.

1. E-platforma za podršku nastavi

Internetska podrška nastavi na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu je organizovana pomoću elektronske platforme <https://dl.fin.unsa.ba/login/index.php>. Ova platforma studentima omogućava detaljno informisanje o predmetima, rasporedu časova, nastavnom procesu, preuzimanju nastavnih materijala, ispitnim terminima i svim drugim informacijama bitnim za studij, bez obzira gdje se nalaze. Za korištenje platforme je dovoljno poznavanje osnova rada na računaru i korištenja nekog od internetskih browsera.

Uputstvo za E-PLATFORMU

- a) Otvoriti web stranicu koja se nalazi na web adresi: <https://fin.unsa.ba/>
- b) Kliknuti na „E-PLATFORMA“ i upisati username i password kao što je prikazano na slici niže.
- c) Prije početka nastave dužni ste da se prijavite putem E-platforme na sve predmete koje ćete slušati i polagati u akademskoj 2024/25. godini. Ukoliko se ne prijavite na vrijeme nećete moći pristupiti *online* predavanjima i ispitima.

2. eUNSA – Jedinstveni informacioni sistem Univerziteta u Sarajevu

eUNSA podrazumijeva zajednički integrirani resurs podataka koji se organizira na najefektivniji i najefikasniji način u skladu sa osnovama softverskog inženjeringa, a u svrhu uspješnog izvršavanja zadataka nadležnih obrazovnih vlasti, kao i nadležnih tijela Univerziteta u okviru utvrđenih nadležnosti. Uz pomoć eUNSA sistema vodi se evidencija podataka o studentima, zaposlenicima i angažovanim licima, nastavnom procesu i naučno-istraživačkom radu i imovini, te prostornim i materijalno-tehničkim kapacitetima Univerziteta u Sarajevu.

Osnovna funkcija sistema i njegovih modula je informatizacija i automatizacija svih procesa organizacionih jedinica koji se tiču nastave, ispita, ocjenjivanja, evidencije, izdavanja dokumenata, broja i strukture zaposlenika, naučno-istraživačkog rada, te prostornih i materijalno-tehničkih kapaciteta, a na osnovu unesenih podataka svake pojedinačne organizacione jedinice Univerziteta. Također, kroz novi sistem i njegove komponente ubrzan je i poboljšan kvalitet razmjene informacija između Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, Univerziteta u Sarajevu i svih organizacionih jedinica međusobno.

Bitno je još napomenuti da eUNSA sistem omogućava prevod podataka i okruženja sistema na bilo koji strani jezik, što olakšava korištenje sistema stranim studentima i gostujućim ili angažovanim predavačima. Također, implementacija jedinstvenog informacionog sistema uključuje kontinuirane aktivnosti koje se odnose na razvoj i unapređenje sistema, a sve sa ciljem unapređenja odgojno-obrazovnog procesa i aktivnosti na Univerzitetu.

eUNSA sistemu možete pristupiti putem linka www.eunsa.ba.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Od svog osnivanja Fakultet islamskih nauka je bio aktivan i na planu međunarodne saradnje.

U okviru sklopljenih međunarodnih ugovora o saradnji naše nastavno osoblje i studenti redovno posjećuju različite univerzitete u zemljama muslimanskog svijeta, Evrope i u SAD-u. Posebnu pažnju našim budućim studentima želimo skrenuti na aktuelne programe međuuniverzitetske razmjene osoblja i studenata (Erasmus +, Erasmus Mundus, CEEPUS, Mewlana). Zbog određenih praktičnih prednosti i činjenice da Fakultet ima značajan broj direktno sklopljenih ugovora ove vrste (Univerzitet u Tibingenu, FAU Erlangen-Nurnberg, Paderborn univerzite, Ibrahim Cecen Univerzitet u Agri), po broju ostvarenih razmjena naših studenata trenutno prednjači Erasmus +.

Za sve dodatne informacije o međunarodnoj saradnji i aktivnostima Fakulteta islamskih nauka i Univerziteta u Sarajeva na tom polju te o ustaljenim procedurama u okviru navedenih programa razmjene, studenti mogu posjetiti linkove <https://fin.unsa.ba/o-medjunarodnoj-saradnji/>, odnosno <https://www.unsa.ba/istrazivanje-i-saradnja/medunarodna-saradnja>.

KATEDRE SA NASTAVNIM OSOBLJEM

Katedra za kiraet (učenje Kur'ana)

Dr. hfz. Dževad Šošić, redovni profesor, rukovodilac
Dr. hfz. Abdulaziz Drkić, docent

Katedra za tefsir (tumačenje Kur'ana)

Dr. Enes Karić, profesor emeritus
Dr. Almir Fatić, redovni profesor, rukovodilac
Mr. Muhamed Fazlović, viši asistent

Katedra za filologiju Kur'ana

Dr. Jusuf Ramić, profesor emeritus
Dr. Amrudin Hajrić, redovni profesor
Dr. Amira Trnka-Uzunović, vanredni profesor, rukovodilac
Dr. Zehra Alispahić, vanredni profesor
Dr. Amina Bavčić-Arnautović, vanredni profesor
Mr. Vedad Hurić, viši asistent

Katedra za hadis (Poslaničku tradiciju)

Dr. Zuhdija Hasanović, redovni profesor, rukovodilac
Dr. hfz. Kenan Musić, vanredni profesor
Dr. Fadil Maljoki, docent

Katedra za akaid (islamsku dogmatiku), tesavvuf i uporedne religije

Dr. Rešid Hafizović, profesor emeritus
Dr. Adnan Silajdžić, redovni profesor
Dr. Nedžad Grabus, redovni profesor
Dr. dr. Orhan Jašić, vanredni profesor, rukovodilac
Mr. hfz. Davud Efendić, asistent

Katedra za fikh (šerijatsko pravo)

Dr. Mustafa Hasani, redovni profesor
Dr. Enes Ljevaković, vanredni profesor
Dr. Nedim Begović, vanredni profesor
Dr. Senad Ćeman, docent, rukovodilac
Mubina Suljić Solo, asistent

Katedra za islamsku filozofiju

Dr. Orhan Bajraktarević, profesor emeritus
Dr. Samedin Kadić, docent, rukovodilac
Umihana Šošić, asistent

Katedra za islamsku civilizaciju

Dr. Ahmet Alibašić, redovni profesor
Dr. Asim Zubčević, vanredni profesor, rukovodilac
Mr. Azra Kulenović, viši asistent

Katedra za religijsku pedagogiju i religijsku psihologiju

Dr. hfz. Aid Smajić, redovni profesor

Dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević, vanredni profesor, rukovodilac

Mr. Ahmed Čolić, viši asistent

Mr. Mirzeta Brkić, viši asistent

Emina Kadić, suradnik za metodičku praksu

ADMINISTRACIJA

Dekanat

Prof. dr. Mustafa Hasani, dekan
dekan.mh@fin.unsa.ba; 033 251 012

Prof. dr. Ahmet Alibašić, prodekan za nastavu
ahmet.alibasic@fin.unsa.ba; 033 251 025

Prof. dr. hfz. Kenan Musić, prodekan za finansije
kenan.music@fin.unsa.ba; 033 251 022

Prof. dr. hfz. Aid Smajić, prodekan za međunarodnu saradnju
aid.smajic@fin.unsa.ba; 033 251 040

Prof. dr. Zehra Alispahić, prodekanica za naučnoistraživački rad
zehra.alispahic@fin.unsa.ba; 033 251 036

Prof. dr. Nedim Begović, prodekan za kvalitet
nedim.begovic@fin.unsa.ba; 033 251 032

Sekretar

Muamer Starhonić, dipl. iur.
muamer.starhonic@fin.unsa.ba; 033 251 013

Biblioteka

Dr. Fatima Žutić, bibliotekar
biblioteka@fin.unsa.ba; 033 251 031

Studentska služba

Firdevsa Jelovac, rukovodilac
studentska@fin.unsa.ba; firdevsa.jelovac@fin.unsa.ba; 033 251 049

Mujesira Zimić-Gljiva
studentska@fin.unsa.ba; mujesira.zimic-gljiva@fin.unsa.ba; 033 251 043

Stručni saradnici

Sejid Strika, stručni suradnik za imamsko-muallimsku praksu
sejid.strika@fin.unsa.ba, 033 251 035

Nura Hodžić, saradnik za administrativno-pravne poslove i osiguranje kvaliteta
nura.hodzic@fin.unsa.ba, 033 251 044

Udruženje studenata Fakulteta islamskih nauka

usfin-a@hotmail.com;
<https://www.facebook.com/usfin.sarajevo>

KONTAKT

Fakultet islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu

Ćemerlina 54, 71000 Sarajevo

Tel.: + 387 33 251 000 i 251 011

Email: fin@fin.unsa.ba i sekretar@fin.unsa.ba

URL: www.fin.unsa.ba